

РОЗДІЛ 1

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

I МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

УДК 314.114+314.151.3-053.6

DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/2-96-1>

Хила Є. П.

Ужгородський національний університет

ДЕТЕРМІНУЮЧІ ФАКТОРИ МІГРАЦІЙНИХ НАСТРОЇВ МОЛОДІ

Метою статті є дослідження факторів, що детермінують молодіжну міграцію, на основі методологічного підходу поєднання теорій міграції і теорії поколінь. На основі аналізу найбільш популярних теорій міграції представлено фактори індивідуальної міграційної поведінки на трьох рівнях: макроекономічному, мікроекономічному, метасистемному. Оціночний компонент впливу виділених факторів здійснено в концепті «притягування – відштовхування» при наявності проміжного (нейтрального) стану. Включення сегменту метасистемних детермінант обґрунтовано характером зрушень у філософії господарювання, що мають суттєвий вплив на узагальнений «портрет» молоді і визначають її поведінку в економічній сфері. Використано методологічний підхід поєднання теорій міграції та теорії поколінь для визначення факторів з найбільшим потенціалом впливу саме на сучасну молодіжну міграцію. Здійснено формування профілю найбільш впливових факторів різного рівня реалізації (макроекономічного, мікроекономічного, метасистемного) через визначення особливостей їх акцентуації для демографічної групи, що поєднує представників від 15 до 29 років. Основою дослідження стало виділення суттєвих рис двох поколінь – Міленіалів (покоління Y) та Центеніалів (покоління Z). До них включено: кризу довіри, зміну прагнень, особливості очікування щодо роботи. Стосовно молоді можна констатувати психологічну готовність до міграції як варіанту втілення в житті індивідуальної трудової стратегії, де імпульсом є домінуюча риса – прагнення до самореалізації, реалізація сценарію власного успіху. Представники поколінь Y та Z володіють навичками використання зрушень техніко-технологічного забезпечення розвитку соціальних процесів для зниження ризиків міграції і пом'якшення процесів адаптації в нових умовах через занурення в віртуальну реальність, в рамках якої формується соціальний капітал. Схильність до швидкого прийняття рішень провокує скорочення часу на обмірковування всіх «за» і «проти» у рішеннях щодо зміни країни перебування.

Ключові слова: міграція, молодіжна міграція, фактори міграції, теорії міграції, теорія поколінь, глобалізація.

Постановка проблеми. За оцінками експертів, до 2030 року у світі проживатимуть 1,3 мільярда молодих людей. Це говорить про важливу роль, яку гратиме молодь, особливо в країнах, що розвиваються, адже в них проживає 90% загального світового населення молоді [1]. В рамках всеосяжного системного підходу, світобудування та діалог глобального характеру включає всі аспекти та виміри життя – відносини між поколіннями, соціальні, економічні, політичні, етнічні, релігійні, громадянські, ідеологічні, культурні та природні. Інтерес до вивчення проблем молодіжної міграції продиктовано впливом молоді на сучасний ринок праці. Соціально-економічний потенціал будь-якої країни залежить від трудової активності саме молодих людей, оскільки вони мають професійні компетентності, що необхідні сучасним роботодавцям.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання міграції цікавили представників наукової економічної спільноти, починаючи з періоду формування капіталістичної системи, в якій робоча сила (як здатність людини до праці) перетворюється на товар. Основою для розвитку теорії міграції, зокрема міжнародної, стали праці Е.Г. Равенштейна. Значний вклад в дослідження факторів, що детермінують міграційні процеси внесли Е. Лі (теорія притягування – виштовхування), Г. Раніс, Дж. Харріс, Дж. Фей, Л. Сьєстад, М. Тодаро, Дж. Борджас (неокласична теорія), Дж. Госс, Б. Ліндквест (інституційна теорія), Г. Мюрдаль (теорія кумулятивної причинності), П. Дорінгер, М. Піоре, М. Хехтер, С. Ліберзон

(теорія сегментованого ринку праці), Е. Петрас, М. Кастелс, С. Сассен (теорія світових систем), Р.Е. Білсборроу, М.М. Крітц, Г. Злотнік, Д. ван де Каа, Д. Массей (теорія міграційних систем), Дж. Массей (синтетична теорія), К. Тейлор (нова економіка трудової міграції), С'яастад, Г. Беккер, Т. Шульц, Дж. Мінцер, А. Хансен (теорія людського капіталу), А. Сіммонс, Ф. Хьюго, Е. Тейлор, Д. Гурак (теорія міграційних мереж).

Мета статті – дослідження факторів, що детермінують молодіжну міграцію, на основі методологічного підходу поєднання теорій міграції і теорії поколінь.

Виклад основного матеріалу дослідження. Міграційна поведінка окремої особи є результатом її суб'єктивної оцінки умов макросередовища (країни), мікросередовища (соціальних груп та власного психологічного портрету), а також домінуючих в метасуспільстві життєвих стратегій, які формуються під впливом загальної філософії існування.

Макроекономічні фактори міграції були об'єднані нами в три групи:

– параметри ринку праці (є складовими наступних теорій: неокласичної, сегментованого ринку праці), які поєднують попит, пропозицію на ринку праці, ціну праці, і в залежності від конкретної ситуації можуть набувати як притягуючих, так і виштовхуючих ознак. Представники неокласичної теорії висувають гіпотезу, що усунення диференціації заробітної плати призведе до послаблення трудових потоків, а трудова міграція стане відносно мінімальною. Додаткові дослі-

дження вказали на чинники, які підтримують таку позицію, підкреслюючи, що на рішення про міграцію значною мірою впливають можливості працевлаштування мігранта на початковому етапі та позитивні очікування у різниці доходів [2]. Представник теорії сегментованого ринку праці М. Піоре концентрує увагу на притягуючих факторах міграції, які виходять від країн – реципієнтів і пов'язані з протиріччям між робочою силою і капіталом. Постійний попит на працю іммігрантів зумовлено фундаментальними характеристиками сучасного індустріального суспільства: структурна інфляція, мотиваційні проблеми, економічний дуалізм і демографія робочої сили [3]. В даному випадку спрацьовує фактор значущості соціального статусу для суб'єктів пропозиції робочої сили. Економічні актори відстоюють бачення, що заробітна плата має відображати соціальний статус. Структурна інфляція представляє собою ситуацію, за якою заробітна плата не може збільшитися лише на нижньому щаблі посадової ієрархії, інакше відбувається відхід від соціальних очікувань. Мотиваційні проблеми виникають у некваліфікованих робітників, у яких відсутня необхідність підтримувати високий соціальний статус. Економічний дуалізм – дуалізм між працею і капіталом, що розповсюджується на робочу силу в вигляді сегментованої структури ринку праці (первинний та вторинний сектори). Нестача попиту у вторинному секторі задовольняється за рахунок мігрантів;

– стан економічного розвитку країни (акумулює концепти теорій світових систем, міграційних систем, синтетичної). Потенційні мігранти оцінюють не лише власний рівень життя, а загальну ситуацію в країні походження та притягування. Дослідники зазначають, що низька оцінка перспектив розвитку в національній системі господарювання є значно більш небезпечним мотивом міграції для країни-донора, ніж просте бажання реалізації індивідуальної трудової стратегії на глобальному ринку праці, так як в даному випадку ймовірність здійснення особою зворотного шляху є вкрай низькою. Негативна оцінка суб'єктом національного простору в порівнянні з іншими виступає виштовхуючим фактором. Високий рівень розвитку в країнах-реципієнтах притягує потенційних мігрантів;

– наявність соціального капіталу на макроекономічному рівні як імпульсу виникнення і зростання обсягів міграції (теорія кумулятивної причинності) є притягуючим фактором.

Мікроекономічні фактори міграції включають:

– психологічні особливості суб'єкта. Слід акцентувати увагу на тому, що людина мотивується у своїй поведінці не об'єктивними фактами дійсності як такими, а їх суб'єктивною інтерпретацією у свідомості [4, с. 49]. Показниками загальної особистості налаштованості на міграцію можуть бути: певна міра інтенсивності потреби особистості у самореалізації, а саме – наявність суперечностей між рівнем потреби у самореалізації і можливостями її задоволення; параметри сенсожиттєвих складових образу світу особистості; особливі характеристики загальної задоволеності (незадоволеності) життям; специфічне емоційно – ціннісне ставлення до регіону проживання; наявність в образі бажаного майбутнього параметрів, пов'язаних з іншим – більш привабливим – регіоном проживання [4, с. 62];

– раціональна оцінка проекту. Економічні суб'єкти в рамках концептів раціонального вибору

(неокласична теорія) здійснюють прийняття рішення щодо зміни країни проживання, виходячи з результатів аналізу витрат і доходів, пов'язаних з переїздом. Варто зазначити, що концепція може бути застосована виключно відносно «усередненої» людини в економічних моделях міграційних переміщень. Розрахункове припущення доходу отримується шляхом кількісної оцінки розриву в доходах. Статті витрат складають вартість транспортування, пошуку роботи, зусилля на вивчення нової мови та культури. Виділяють також психологічні витрати розриву сформованих зв'язків і налагоджування нових, а також інші складності процесу адаптації до нових умов життєдіяльності. Міжнародна міграція розглядається як форма інвестицій в людський капітал (теорія людського капіталу). Люди обирають територію переміщення таким чином, щоб максимізувати продуктивність праці з урахуванням кваліфікації [5];

– вплив референтних груп. Економічний суб'єкт, як правило, приймає рішення про міграцію, спираючись на колективне рішення в рамках домогосподарства, членом якого є (теорія нової економіки трудової міграції). Міграція в даному випадку виступає засобом диверсифікації ризиків, пов'язаних з прагненням до максимізації сукупного доходу домогосподарства. Теорія міграційних мереж розглядає механізм зменшення соціальних, економічних та культурно-інформаційних витрат міграції на основі використання міграційних соціальних зв'язків (мереж). Міжнародні організації, діаспори, соціальні мережі та мережі громадських організацій виступають якісним учасником міграційного процесу, виконуючи інформаційно-комунікаційну функцію.

Грунтуючись на концепції виштовхуючих, притягуючих та проміжних факторів Е. Лі Побудуємо систему факторів впливу на міграційні процеси зі включенням концептуальних засад сучасних міграційних теорій та структуруванням факторів на три рівні – мікроекономічний, макроекономічний, метасистемний (табл. 1). На наш погляд, доведення традиційного підходу сегментом факторів метасистемного рівня є правомірним. Кінець ХХ – початок ХХІ ст. демонструє суттєві зрушення у філософії господарювання, які концентровано представлені в концепції сталого розвитку і мають вагомий вплив на розвиток міграції.

Фактори метасистемного рівня є проміжними і виступають рамковими умовами для руху міграційних потоків, серед них:

– інституції забезпечення. Сучасна інституційна структура включає організації, функціональним призначенням яких є впорядкування і регулювання міграційних потоків, забезпечення реалізації прав мігрантів. Сучасні дослідники підтверджують, що міжнародні організації, соціальні мережі та мережі громадських організацій мають здатність ефективно впливати на упорядкування міграційних потоків [6, с. 396].

Глобалізація, яка за визначенням парламентської асамблеї Ради Європи представляє собою все більшу економічну інтеграцію всіх країн світу, пов'язана з лібералізацією і послідовним збільшенням обсягу і багатоманіття міжнародної торгівлі товарами та послугами, зниженням ціни на транспорт, підвищенням інтенсивності міжнародного проникнення капіталу, значним зростанням глобальної робочої сили та прискореним розповсюдженням в масштабах всього світу технологій, перш за все в сфері комунікацій [7]. Глобалізація для молоді означає більше інформації, мож-

Таблиця 1

Система факторів міжнародної міграції

Фактори міграції	Макроекономічні			Мікроекономічні			Метасистемні	
	Параметри ринку праці	Стан економічного розвитку країни	Наявність соціального капіталу	Психологічні особливості суб'єкта	Раціональна оцінка проєкту	Вплив референтних груп	Інституції забезпечення	Глобалізація
Виштовхуючі	+	+			+	+		
Притягуючі	+	+	+		+	+		
Проміжні				+			+	+

Джерело: розроблено автором

ливостей отримати досвід, більш високу мобільність, наявність вибору культури і способу життя, а також більше можливостей розвивати комунікативні мережі по всьому світу.

Ті особи, які на сьогодні входять до сегменту «молодь» в демографічній структурі населення, ввійшли в життя в умовах зміненого метасистемного середовища, що не могло не відбитися на узагальненому «портреті» їх як економічних агентів.

В рамках дедуктивного переходу від загального до конкретного використаємо поєднання теорій міграції та теорії поколінь для визначення факторів з найбільшим потенціалом впливу саме на сучасну молодіжну міграцію.

За теорією поколінь виділяють наступні [8]:

- G1 – Generation Item – Переможці – народжені у 1900–1923 рр.;
- P – Pensioners – Мовчазне покоління – народжені у 1923–1943 рр.;
- BB – Baby Boomers – Бебі-бумери – народжені у 1943–1963 рр.;
- X – Невідоме покоління – народжені у 1964–1984 рр.;
- Y – Міленіали, Next – народжені у 1985–1999 рр.;
- Z – Центеніали – народжені у 2000 році і молодші.

Молоддю вважаються особи у віці від 15 до 29 років. Отже, нас цікавлять суттєві риси двох поколінь: Міленіалів (покоління Y) та Центеніалів (покоління Z). В 2019 році Deloitte Global Millennial Survey було проведено дослідження, яке дозволило виділити основні характеристики представників зазначених соціально-демографічних та культурно-історичних спільнот, об'єднаних межами віку й загальними умовами формування та функціонування в історичний період часу [9]. Серед них:

- криза довіри. Згідно з даними глобального дослідження, міленіали та представники інтернет-покоління мають дуже низький рівень довіри до соціальних і політичних інституцій. Лише 26% респондентів вважають, що економічна ситуація в їхній країні може змінитися на краще наступного року. 37% міленіалів у світі вважають, що керівники бізнесів чинять своїми діями позитивний вплив на світ та суспільство. Подібні очікування є і щодо політичної ситуації – лише 22% респондентів оцінюють її позитивно. Крім того, переважна більшість респондентів (81%) вважають, що політичні лідери не спроможні позитивно впливати на суспільство;
- зміна прагнень. Згідно з опитуванням, цінності поколінь Y та Z суттєво відрізняються від тих, що мали їхні батьки. Прагнення цих людей не обмежуються бажанням високого заробітку та стабільного соціального становища. Найбільшим

стимулом для них є можливість пізнавати світ та подорожувати (57%). Також вони вважають важливою можливість здійснювати позитивний вплив на суспільство та громаду;

– очікування щодо роботи. Для співробітників обох досліджуваних поколінь важливо не просто виконувати певний перелік завдань. Їх мотивують виклики та можливість самореалізації. Для них важливо, щоб виконувана робота мала позитивний вплив як на компанію, так і на суспільство загалом.

Стрімкий розвиток технологій здійснює помітний вплив на ринок праці. Представники поколінь Y та Z усвідомлюють необхідність професійного розвитку та підвищення кваліфікації. 70% із них переконані, що не мають достатньої кількості знань і навичок для подальшого професійного успіху. Технології збільшують можливості співробітників. Наприклад, розширюють можливості працевлаштування. Понад 80% представників «нових» поколінь готові до роботи в межах альтернативних форм зайнятості: фріланс чи гіг-зайнятість. У цьому молоді вбачає можливість більшого заробітку, самостійності у формуванні графіка роботи і збереження балансу між роботою та особистим життям.

Представники поколінь Y, Z найбільш схильні до міграції. Мотиватори для еміграції можна об'єднати у три основні кластери: фізична та соціальна безпека, саморозвиток (разом з бажанням розвиватися з погляду знань та навичок), а також матеріалізм, тобто фінансовий добробут [10, с. 83].

На сьогоднішній день найбільш активним на глобальному ринку праці є покоління Y. На його формування значно вплинули техніко-технологічні трансформації, результатом яких став розвиток цифрових технологій, зростання питомої ваги віртуального спілкування у порівнянні з «живим». Покоління Z поки слабо проявляє себе, зважаючи на вік, однак його вплив на конфігурацію ринку праці і міграційні процеси з кожним роком буде посилюватися. Покоління Z і як термін, і як явище, можна описати словами Digital Native (цифрова людина) [11]. Представники його народилися в інформаційному мережевому суспільстві і пов'язані між собою інформаційними системами, мережею, цифровими технологіями. Цифрове середовище для покоління Z є звичним, зрозумілим й єдино прийнятним.

Виходячи з психологічних особливостей характеру усереднених представників поколінь Y та Z (сегменту молоді), представимо профіль найбільш впливових факторів молодіжної міграції (табл. 2).

Знакові події кінця XX – початку XXI сторіччя, які, зокрема, проявилися у значному зрушенні техніко-технологічного базису суспільно-економічного життя та загальної філосо-

фії господарювання, що стали нормою для молоді як демографічної складової суспільства, внесли корективи у психологічну готовність до міграції через формування соціального капіталу на наднаціональному рівні, прагнення самореалізації без обмеження кордонами країн, отримання інформаційних можливостей для зниження ризиків міграції. Обмежуючим фактором прийняття рішення щодо міграції виступає вплив референтних груп, якщо вони чинять опір, демонструючи негативні наслідки розриву соціальних зв'язків. Однак, оточення має потенціал і зворотного спрямування.

Висновки з проведеного дослідження. На основі аналізу сучасних теорій побудовано систему факторів міжнародної міграції, яка структурно представлена трикомпонентною структурою факторів макро-, мікро- та метасистемного рівнів і оціночних компонентів вектору впливу кожного з елементів представлених рівнів в концепті «притягування – відштовхування» при наявності проміжного (нейтрального) стану. Економічні параметри макrorівня (параметри ринку праці, стан економічного розвитку країни) мають потенціал впливу протилежного спрямування, тобто можуть виступати як виштовхувачами, так і притягуючими факторами. Подібна характеристика притаманна і факторам мікрорівня – раціональній оцінці проекту, впливу референтних груп. Метасистемні фактори (інституційне забезпечення, глобалізація) віднесено до проміжних, що регламентують загальні умови протікання міграційних процесів. Психологічні особливості суб'єкта (елемент комплексу мікроекономічних факторів) не

має чіткого спрямування, на підставі чого також поповнили перелік проміжних факторів.

Базовим аспектом відмінності імпульсів міграції серед молоді від інших вікових груп виступають фактори метасистемного рівня, що проявляються, зокрема, глобалізацією, і спричиняють дієвий вплив на сучасний стан факторів макро- та мікроекономічного рівня. Національні кордони поступово «стираються», ринок праці лібералізується. Посилення інтернаціоналізації всіх сфер суспільного життя знаходить своє відображення у психологічному портреті особи, для якої ця система міжнародних відносин є єдино пізною на власному досвіді.

Включення до аналізу міграційних настроїв доробку теорії поколінь дозволило виділити базові передумови зміни ціннісних орієнтацій молоді (покоління Y та Z), що отримало розвиток у вигляді формування профілю найбільш впливових факторів різного рівня реалізації (макроекономічного, мікроекономічного, метасистемного) через визначення особливостей їх акцентуації для демографічної групи, що поєднує представників від 15 до 29 років. Стосовно молоді можна констатувати психологічну готовність до міграції як варіанту втілення в життя індивідуальної трудової стратегії, де імпульсом є домінуюча риса – прагнення до самореалізації. Представники поколінь Y та Z володіють навичками використання зрушень техніко-технологічного забезпечення розв'язку соціальних процесів для зниження ризиків міграції і пом'якшення процесів адаптації в нових умовах через занурення в віртуальну реальність, в рамках якої формується соціальний капітал.

Список використаних джерел:

1. UNESCO. *Youth of Central Asia, challenges for peacebuilding: a comprehensive research review*. 2022. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000380326>
2. Wimalaratana Wijitapure. International migration and migration theories. *Social Affairs*. Vol. 1. No 5. P. 13–32, Fall 2016.
3. Piore M. *Birds of passage. Migrant labour and industrial societies*. New York : Cambridge University Press, 1979.
4. Слюсаревський М.М. Психологія міграції : навчальний посібник / О.Є. Блинова; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кіровоград : ТОВ «Імекс ЛТД», 2013. 244 с.
5. Massey, D. S., Arango, J., Hugo, G., Kouaouci, A., Pellegrino, A., and Taylor, J. E. Theories of International Migration: Review and Appraisal. *Population and Development Review*. 1993. No. 19(3). P. 431–466.
6. Оліфіренко Л.Д., Рудяк М.О. Використання ресурсного потенціалу інститутів громадянського суспільства щодо регулювання зайнятості населення та міграційних процесів. *Проблеми і перспективи економіки та управління : науковий журнал*. Чернівці : Черніг. нац. технол. ун-т, 2020. № 1 (21). С. 20–37.
7. COMPASS. Manual for Human Rights Education with Young people. URL: <https://www.coe.int/ru/web/compass/globalisation>
8. Матвійчук О. Теорія поколінь: чому ми різні та як порозумітися одне з одним. URL: <https://d-grand.com/inforaciny-portal/teoriia-pokolin-chomu-mi-rizni-ta-ia-k-porozumitisia-odne-z-odnim>
9. Бойченко О. Непередбачувані. Вплив поколінь Y та Z на ринок праці. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/lideri-zmin-vpliv-pokoliny-ta-z-na-rinok-praci-50057344.html>
10. Українське покоління Z: цінності та орієнтири. Результати загальнонаціонального опитування. Київ, 2017. 135 с.
11. Кривцова М.С., Сорока О.В. Покоління Z як потенційний сегмент ринку праці. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 27. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/404/391>

References:

1. UNESCO (2022) Youth of Central Asia, challenges for peacebuilding: a comprehensive research review. Available at: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000380326>
2. Wimalaratana Wijitapure (2016) International migration and migration theories. *Social Affairs*. vol. 1, no. 5, pp. 13–32.
3. Piore M. (1979) *Birds of passage. Migrant labour and industrial societies*. New York: Cambridge University Press.
4. Slyusarevskiy M.M., O.E. Pancake (2013) Psychology of migration: study guide, National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Institute of Social and Political Psychology. Kirovohrad: LLC "Imex LTD", p. 244.
5. Massey D. S., Arango J., Hugo G., Kouaouci A., Pellegrino A., and Taylor J. E. (1993) Theories of International Migration: Review and Appraisal. *Population and Development Review*, no. 19(3), pp. 431–466.
6. Olifyrenko L.D., Rudyak M.O. (2020) Using the resource potential of civil society institutions to regulate population employment and migration processes. *Problems and prospects of economics and management: scientific journal*. Chernihiv: Chernihiv. national technology University, no. 1 (21), pp. 20–37.
7. COMPASS. Manual for Human Rights Education with Young people Available at: <https://www.coe.int/ru/web/compass/globalisation>
8. Matviychuk O. Theory of generations: why we are different and how to understand each other. Available at: <https://d-grand.com/inforaciny-portal/teoriia-pokolin-chomu-mi-rizni-ta-ia-k-porozumitisia-odne-z-odnim>
9. Boychenko O. Unpredictable. The influence of generations Y and Z on the labor market. Available at: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/lideri-zmin-vpliv-pokoliny-ta-z-na-rinok-praci-50057344.html>

10. Ukrainian generation Z: values and guidelines. Results of a national survey (2017). Kyiv, p. 135.
11. Kryvtsova M.S., Soroka O.V. (2021) Generation Z as a potential segment of the labor market. *Economy and society*, no. 27. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/404/391>

Khyla Yevheniia

Uzhhorod National University

DETERMINING FACTORS OF MIGRATION ATTITUDES OF YOUTH

Summary

The aim of the article is to study the factors that determine youth migration, based on the methodological approach of combining migration theories and generational theory. Based on the analysis of the most popular theories of migration, the factors of migration behavior of individuals are presented at three levels: macroeconomic, microeconomic and metasystemic. The estimated component of the influence of the identified factors is carried out in the concept of "attraction – repulsion" in the presence of an intermediate (neutral) state. The inclusion of the segment of metasystem determinants is justified by the nature of shifts in the philosophy of management, which have a significant impact on the generalized "portrait" of young people and determine their behavior in the economic sphere. The methodological approach of combining migration theories and generational theory was used to identify the factors with the greatest potential to influence modern youth migration. The profile of the most influential factors of different levels of implementation (macroeconomic, microeconomic, metasystemic) was formed by determining the peculiarities of their accentuation for the demographic group, which combines representatives from 15 to 29 years old. The study was based on the identification of essential features of two generations – Millennials (Generation Y) and Centennials (Generation Z) They include: crisis of confidence, change of aspirations, peculiarities of expectations regarding work. Regarding young people, it can be stated that they are psychologically ready for migration as an option to implement an individual labor strategy, where the impulse is the dominant feature – the desire for self-realization, the implementation of the scenario of their own success. Representatives of generations Y and Z have the skills to use the shifts in technical and technological support for the development of social processes to reduce the risks of migration and mitigate the processes of adaptation in new conditions through immersion in virtual reality, within which social capital is formed. The tendency to make quick decisions provokes a reduction in time to think about all the pros and cons in decisions to change the country of stay.

Key words: migration, youth migration, migration factors, migration theories, generational theory, globalization.